

Hankasalmen, Pihtiputaan ja Viitasaaren sekajätteenkuljetusjärjestelmän tarkastelu

21/03/2022

SJÄTELTOK § 10

Taustaa

Hankasalmen kunta on 1.1.2020 liittynyt jäteyhtiö Sammakkokangas Oy:n osakkaaksi, jolloin kunnan jätehuoltoviranomaisena toimii Sydän-Suomen jätelautakunta. Pihtiputaan kunta ja Viitasaaren kaupunki taas ovat olleet mukana Sammakkokankaan perustamisesta alkaen ja viranomaistehtävät ovat olleet kokonaisuudessaan Sydän-Suomen jätelautakunnalla 1.2.2021 alkaen.

Hankasalmella, Pihtiputaalla ja Viitasaarella on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus sekajätteen osalta eli kiinteistön haltija itse tilaa haluamaltaan kuljetusyrittäjältä jäteastian tyhjennyspalvelun. Hankasalmen kunnan ympäristölautakunta on tehnyt jätelain 37 §:n 3 momentin mukaisen tarkastelun kuljetusjärjestelmästä 19.3.2013 § 17, josta valitettiin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus kumosi lautakunnan päätöksen ja palautti asian uudelleen käsittelyyn. Uudelleen käsittelyssä 21.4.2015 § 12 on päätetty säilyttää ns. sekajärjestelmä ja kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus.

Pihtiputaalla ja Viitasaarella tarkastelu on tehty 20.3.2013 § 34. Viitasaaren tekninen lautakunta on tuolloin päättänyt säilyttää kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen ja täydentää tätä alueellisella keräyksellä.

Jätelakimuutos tuli voimaan 19.7.2021 ja poiketen näistä edellisistä käsittelyistä tarkastelu koskee enää vain sekajätteitä.

Jätehuoltoviranomaisen on seurattava ja valvottava jätelain edellytysten täyttymistä ja tarvittaessa muutettava päätöstä, jos lain edellytykset eivät täyty. Päädyttäessä kiinteistön järjestämään jätteenkuljetukseen, on järjestelmää tarkasteltava määräajoin. Tapahtuneiden lakimuutosten, järjestämisvelvollisuusmuutosten ja koska päätöksistä on jo 7-9 vuotta, on tarkastelu nyt ajankohtainen toteuttaa näissä kolmessa kunnassa.

Kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimivan Sydän-Suomen jätelautakunta on nyt jätelain 37.3 §:n mukaisesti tarkastellut, täyttääkö kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus jätelaissa asetetut edellytykset. Tarkastelun tueksi jätehuoltoviranomainen on tehnyt selvityksen nykyisestä jätteenkuljetusjärjestelmästä ja arvioinut sen toimivuutta. Nyt tehty tarkastelu koskee kunnan vastuulle kuuluvaa sekajätettä.

Kuljetusjärjestelmätarkastelu on tehty Ympäristöministeriön julkaiseman jätelakioppaan (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2015) ja oikeuskäytännöissä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarkastelun tausta-aineistona on käytetty Hankasalmen, Pihtiputaan ja Viitasaaren kunnista ja jätteenkuljettajilta saatuja tietoja kiinteistöjen jätahuoltojärjestelyistä. Jätahuoltoviranomainen on tehnyt kunnassa mahdollisesti toimiville jätteenkuljetusyrittäjille kyselyn, jossa selvitettiin mm. jätteen tyhjennyshintatietoja ja toimialuetta. Kysely teetettiin myös näiden kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle ja teknisille toimille sekä Sammakkokangas Oy:lle.

Kuljetusjärjestelmästä päättäminen

Jätahuoltoviranomaisen toimivaltaan kuuluu päättää siitä, järjestetäänkö kiinteistöittäinen jätteenkuljetus kunnassa tai sen osassa kunnan vai kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Päätös jätteenkuljetuksen järjestämisestä kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena voidaan tehdä vain silloin, kun jätelain 37.1 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät (KHO 2016:19). Jätahuoltoviranomainen voi rajata tällaisen päätöksen koskemaan vain tiettyä jätelajia tai tietynlaatuisia jätteitä.

Jätelain mukaan jätahuoltoviranomainen voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämänä kuljetuksena, jos voidaan perustellusti osoittaa, että;

- 1) Alueella on tarjolla jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin;
- 2) Jätteenkuljetus edistää jätahuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätahuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja
- 3) Päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jos kunta päättää siirtyä kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, päätöksessä on määrättävä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisajankohdasta, joka voi olla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä. Kunta voi kuitenkin päättää aikaisemmasta lakkaamisajankohdasta alueella, jolla jätteenkuljetuspalvelua ei ole tarjolla tai sen saatavuus on merkittävästi heikentynyt ja tästä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Jätahuoltoviranomaisen ei ole pakko valita kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta siinäkin tapauksessa, että jätelain 37.1 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyisivät. Viranomainen voi sille kuuluvan harkintavallan nojalla päättää tässäkin tapauksessa siirtymisestä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Selvitysten on osoitettava jätelaissa säädettyjen edellytysten täyttyvän vain päätettäessä jatkaa kiinteistön haltijan

järjestämää jätteenkuljetusta. (KHO 2016:20)

Päätettäessä kiinteistöittäisestä jätteenkuljetusjärjestelmästä on jätehuoltoviranomaisen tehtävä asiassa hallintolain mukainen valituskelpoinen päätös. Päätöksenteko on viranomaistoimintaa ja jätehuoltoviranomaisena toimiva Sydän-Suomen jätelautakunta ratkaisee asian itsenäisesti. Kunnan on ennen 35 §:n 4 momentissa ja 37 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä tai muuttamista varattava kaikille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuus saada tietoa ja lausua mielipiteensä asiasta. Kunnan on tiedotettava edellä tarkoitetusta päätöksestään yleisesti kuntalaisille ja julkaistava päätös tietoverkossa (jätelaki 38 §).

Viranomaistyönä tehty kuljetusjärjestelmäselvitys on liitteenä.

Valmistelija: Jätehuoltoasiamies 050 3903 765.

Jätehuoltoasiamiehen ehdotus: Sydän-Suomen jätelautakunta päättää:

- 1) Ilmoittaa Hankasalmen, Pihtiputaan ja Viitasaaren jätteenkuljetusjärjestelmän tarkastelun vireilläolosta kuulutuksella, joka julkaistaan Saarijärven ja Viitasaaren kaupungin sekä Hankasalmen ja Pihtiputaan kunnan verkkosivuilla. Kuulutus julkaistaan sitä koskevien kuntien paikallislehdissä: Hankasalmen Sanomat, Kotiseudun Sanomat ja Viitasaaren Seutu.
- 2) Asettaa liitteenä olevan kuljetusjärjestelmäselvityksen yleisesti nähtäville 24.2.–4.4.2022 väliseksi ajaksi.
- 3) Pyytää lausuntoa kuljetusjärjestelmäpäätöksen valmistelua varten osakaskunnilta, Sammakkokangas Oy:ltä, Keski-Suomen ELY-keskukselta sekä kunnassa toimivilta jätteenkuljetusyrittäjiltä. Lausunto pyydetään toimittamaan 4.4.2022 mennessä.

vs. jätehuoltosuunnittelijan muutettu ehdotus: Sydän-Suomen jätelautakunta päättää:

- 1) Ilmoittaa Hankasalmen, Pihtiputaan ja Viitasaaren jätteenkuljetusjärjestelmän tarkastelun vireilläolosta kuulutuksella, joka julkaistaan Saarijärven ja Viitasaaren kaupungin sekä Hankasalmen ja Pihtiputaan kunnan verkkosivuilla. Kuulutus julkaistaan sitä koskevien kuntien paikallislehdissä: Hankasalmen Sanomat, Kotiseudun Sanomat ja Viitasaaren Seutu.
- 2) Asettaa liitteenä olevan kuljetusjärjestelmäselvityksen yleisesti nähtäville 24.2.–4.4.2022 väliseksi ajaksi.
- 3) Pyytää lausuntoa kuljetusjärjestelmäpäätöksen valmistelua varten

osakaskunnilta, Sammakkokangas Oy:ltä, Keski-Suomen ELY-keskukselta, sekä kunnassa toimivilta jätteenkuljetusyrityksiltä ja heidän etujärjestöiltään. Lausunnot pyydetään toimittamaan 4.4.2022 mennessä.

Päätös: Hyväksyttiin vs. jätehuoltosuunnittelijan muutetun esityksen kohdat 1-3.

Otteen oikeaksi todistaa Saarijärvellä 22.2.2022.

Saana Minkkinen, vs. jätehuoltosuunnittelija

